

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 137/2021-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti postupu Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nt 228/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 22. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Nt 228/2020 (ďalej len „napadnutý postup okresného súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 19. novembra 2020 na okresnom súde žiadosť o upustenie od výkonu trestu odňatia slobody podľa § 413 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) z dôvodu, že počas výkonu trestu sa uňho prejavilo ťažké ochorenie, v dôsledku ktorého bol viackrát hospitalizovaný. Okresný súd si 8. decembra 2020 vyžiadal z ústavu na výkon trestu hodnotenie s ohľadom na zdravotný stav, pričom sťažovateľ neinformoval o začatí konania. Podľa sťažovateľa v napadnutom postupe okresného súdu došlo k prietahom a porušeniu jeho označených práv, keďže okresný súd nedodrжал zákonom stanovenú lehotu 60 dní na rozhodnutie o jeho žiadosti o upustenie od výkonu trestu.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že napadnutým postupom okresného súdu boli porušené jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a prizná mu finančné zadosťučinenie v sume 50 000 eur.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom okresného súdu z dôvodu nerozhodnutia o jeho žiadosti v zákonnej lehote a v súvislosti s tým aj porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Ústavný súd konštatuje, že návrh v predloženej podobe nespĺňa náležitosti, ktoré pre uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde. Sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti nepredložil plnomocenstvo advokáta pre zastupovanie v konaní pred ústavným súdom ani nepožiadal o pridelenie právneho zástupcu.

8. Ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, v ktorej je jednoznačne formulované, že povinnosť zastúpenia sťažovateľa advokátom v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je ustanovená bez možnosti akýchkoľvek výnimiek, a zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ ide o inštitút povinného právneho zastúpenia, na opodstatnenosť jeho zákonnej úpravy vo svojej judikatúre opakovane upozorňuje a bezvýnimčne na ňom trvá (napr. I. ÚS 57/2013, IV. ÚS 221/2013, III. ÚS 343/2013, II. ÚS 23/2019).

9. Ústavný súd ako orgán verejnej moci (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) môže podľa čl. 2 ods. 2 ústavy konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon, a preto sa musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí

vyplývajúcich z čl. 125 a nasledujúcich ústavy a ďalej konkretizovaných v zákone o ústavnom súde a pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom.

10. Ústavný súd sťažovateľa na odstránenie vytýkaných nedostatkov ústavnej sťažnosti nevyzýval, keďže z jeho skoršej rozhodovacej činnosti vo vzťahu k sťažovateľovi (Rvp 2163/2020) vyplýva, že ústavný súd v dostatočnej miere sťažovateľa poučil o náležitostiach návrhu spôsobilého pre prijatie na ďalšie konanie pred ústavným súdom.

11. Ďalšou skutočnosťou, prečo ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti, je v posudzovanej veci, keď sťažovateľ namietané prietahy v napadnutom postupe okresného súdu podmieňuje nerozhodnutím v zákonnej 60-dňovej lehote, zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

12. Podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku môže súd upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak zistí, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu. V prípadoch rozhodovania o možnosti upustenia od výkonu trestu Trestný poriadok ani iný právny predpis neustanovujú všeobecnému súdu zákonnú 60-dňovú lehotu na rozhodnutie, ako si to sťažovateľ mylne vysvetľuje.

Práve naopak, dôsledné uplatňovanie zásady náležitého zistenia skutkového stavu (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku) predpokladá pre rozhodovanie o upustení od výkonu trestu podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku vykonanie všetkých do úvahy prichádzajúcich a dostupných dôkazov vrátane znaleckého dokazovania zameraných na náležité objasnenie povahy choroby, pokiaľ sa objavia okolnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že odsúdený ochorel nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou alebo nevyliciteľnou duševnou chorobou pred nástupom do výkonu trestu alebo počas jeho výkonu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 14/1996).

13. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom orgánu štátu (súdu) alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom alebo rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd zároveň dodáva, že sťažnosť bolo možné odmietnuť aj podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde, keďže nespĺňa požiadavky kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá by zodpovedala zákonným požiadavkám.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2021

Peter Molnár
predseda senátu